

Advies van ... 2014 van het LOWI inzake de klacht van ... 2013 van ... en ... tegen het gezamenlijke voorgenomen besluit van Bestuur... en ... Bestuur ..., van ... 2013.

1. *De klacht*

Op ... 2013 hebben ... en ... (hierna te noemen Klagers) een klacht ingediend bij het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI). De klacht is gericht tegen het gezamenlijke voorgenomen Besluit van het College van Bestuur ... en het College van Bestuur ... (hierna te noemen: Bestuur) van ... 2013. Het Bestuur sluit zich aan bij het advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit ... (hierna CWI ... dat in opdracht van het Bestuur een onderzoek heeft verricht naar de klacht die Klagers bij ... hebben ingediend op ... 2013, na een eerste melding op ... daaraan voorafgaand, van een vermoeden van wetenschappelijk wangedrag (...) in het artikel ..., gepubliceerd in ... (hierna te noemen ...), met als auteurs ..., allen tijdens het onderzoek, waar ... verslag van doet, werkzaam aan ... en/of Het vermoeden van wetenschappelijk wangedrag richtte zich o.a. op de manipulatie van ... en daarmee samenhangend op andere anomalieën in bovengenoemd ...-artikel.

De klacht bij het LOWI richt zich specifiek op de constatering in het voorgenomen besluit van ...2013 van het Bestuur, dat in ... sprake is van serieuze fouten en tekortkomingen, voortkomend uit verwijtbare onzorgvuldigheid (...), maar dat er onvoldoende bewijs is om te spreken van opzettelijke manipulatie van onderzoeksgegevens (...) en dat derhalve geen schending van wetenschappelijke integriteit heeft plaats gevonden, met verwijzing naar de Nederlandse code Wetenschapsbeoefening 2012.

Klagers zijn het niet eens met deze kwalificatie in het voorgenomen besluit en zijn daarentegen van mening dat sprake is van welbewuste manipulatie (*deliberate manipulation*) van onderzoeksgegevens en dat deze handelwijze volgens de gangbare internationale maatstaven van wetenschappelijke integriteit dient te worden gekwalificeerd als schending van wetenschappelijke integriteit (*violation of scientific integrity*).

Ter informatie dient het LOWI te vermelden dat ... andere klachten werden ingediend tegen het voorgenomen besluit van ... 2013 van het Bestuur, respectievelijk door ... en Omdat deze klachten op onderling verschillende aspecten van het besluit betrekking hebben, besloot het LOWI om de klachten afzonderlijk te behandelen en afzonderlijke adviezen uit te brengen aan het Bestuur. ... werd gevraagd of hij zich als ... auteur van ... als belanghebbende wenste te voegen bij de behandeling van de klacht van ...en ... in de thans afgesloten procedure. Per email van ... 2014 heeft de gemachtigde van ..., ..., te kennen gegeven dat zijn cliënt (hierna te noemen Belanghebbende) zich in deze procedure wilde voegen.

2. *De procedure*

Na ontvangst van de klacht van ... 2013 heeft het LOWI in zijn vergadering van ... 2013 besloten de klacht in behandeling te nemen. Per email van ... en ... 2013 hebben Klagers hun klacht nader onderbouwd. Het Bestuur is verzocht om het gehele dossier van deze zaak aan het LOWI ter hand te stellen en binnen 4 weken een verweerschrift op te stellen. Dit verweerschrift werd op ... 2013 ontvangen. Op ... 2013 werd aan Klagers om een reactie op het verweerschrift gevraagd.

Omdat over de bezwaren tegen het ...-artikel in de loop van ... 2013 geruchten werden verspreid ..., en berichten zijn verschenen in ... , waarmee de vereiste vertrouwelijkheid die partijen gedurende de gehele klachtprocedure in acht dienen te nemen, was doorbroken, besloot het LOWI de behandeling van de klacht spoedeisend te achten. De klachtprocedure kwam zo onder tijdsdruk te staan, waardoor de bij het LOWI

gebruikelijke termijnen van hoor en wederhoor van partijen en belanghebbenden verkort werden, en gekozen werd voor schriftelijke wisselingen van standpunten en argumenten. Partijen en belanghebbenden hebben begrip opgebracht voor deze spoed en meegewerkt om, ondanks de ontstane tijdsdruk, aan de eisen van een zorgvuldige en faire procedure te voldoen.

Een hoorzitting werd alvast op ... 2014 vastgesteld en de tijd tussen ... 2013 en ... 2014 besteedde het LOWI, na ontvangst van het omvangrijke dossier op ... 2013 aan nader onderzoek en nadere vragen aan partijen. Op ... werden informatieve gesprekken gehouden met ... en Op ...2014 ... werd een informatief gesprek gehouden met

Aan Klagers werd op ... 2013 een lijst met ... vragen toegestuurd met het verzoek deze vragen uiterlijk enkele dagen vóór de hoorzitting beantwoord te hebben. De antwoorden, bij het LOWI ontvangen op ... 2014, werden vervolgens aan Bestuur en Belanghebbende opgestuurd met het verzoek om hierop, indien gewenst, binnen 10 dagen na de hoorzitting te reageren. ... heeft hiervan gebruik gemaakt met een reactie op ... 2014.

Op ... 2013 zond de secretaris van CWI ... aan het LOWI een bericht door van ..., gedateerd ... 2013, met mededelingen over onderzoek in ... verricht door ... en enkele mede-onderzoekers van de Hoewel status en bedoeling van dit stuk onduidelijk waren, heeft het LOWI niettemin dit bericht aan Belanghebbende doorgestuurd met het verzoek eventueel commentaar hierop te geven. Dit heeft Belanghebbende gedaan op ... 2014.

Op ... 2014 heeft een hoorzitting plaatsgevonden, waarbij aanwezig waren: Klagers (via video-verbinding...); vertegenwoordigers van het Bestuur: ...; van de zijde van Belanghebbende: juridisch adviseur, ... en ... Van de zijde van het LOWI: prof. dr. mr. C.J.M. Schuyt, voorzitter, prof. mr. E.H. Hondius, prof. dr. J. Reedijk, prof. dr. J.W.M. van der Meer, allen leden van het LOWI en voorts mw. mr. dr. G. van Arkel, secretaris LOWI en mw. A. Muller, notuliste. Het verslag van deze hoorzitting is op ... 2014 aan alle betrokkenen toegestuurd met het verzoek tot correctie van feitelijke onjuistheden.

Naar aanleiding van de hoorzitting besloot het LOWI om de destijds door de CWI geraadpleegde deskundigen te benaderen met het verzoek op korte termijn te willen reageren om de antwoorden door Klagers gegeven op de...LOWI-vragen. Dit verzoek werd ... 2014 gedaan. Op ... 2014 stuurde een van de deskundigen zijn reactie aan het LOWI...De tweede deskundige stuurde op ... 2014 zijn commentaar per email aan het LOWI.

3. *Standpunten van partijen*

Klagers handhaven hun eerdere, bij de CWI ... gedane, bewering dat sprake is van evidente, welbewuste (*deliberate*) manipulatie van onderzoeksgegevens in Daarnaast uiten ze onvrede over de gang van zaken bij de *retraction procedure* van het artikel in ... van ...et al, ...,... (hierna te noemen: ... 2012), waarin eveneens manipulaties kenbaar zijn geworden; het gaat Klagers om de bewoordingen van de melding van *retraction: mistakes* in plaats van *manipulations*, waar manipulatie naar de mening van Klagers op zijn plaats zou zijn geweest. Klagers weten niet hoe, door wie en op welk moment de eerdere bewoordingen (*manipulations*) door de redactie van ... zijn gewijzigd in *mistakes*.

In het schriftelijke antwoord op vraag... van het LOWI specificeren Klagers de betwiste manipulaties als volgt:

- a. selective ... use;
- b. duplication of the same ... for different ... sets;
- c. using the same ... data to represent two different ...;
- d. cropping out inconvenient information from ...;
- e. tampered

In de hoorzitting benadrukten Klagers de discrepanties die zij zagen tussen de *expert-witnesses* in deskundigenrapporten (...) en het advies van de CWI en het voorgenomen besluit van het Bestuur; naar de mening van Klagers gaven de expert-witnesses voldoende aanleiding om *deliberate* manipulatie van gegevens aan te nemen. Dit standpunt ondersteunen zij met verwijzing naar enkele verwijzingen in deze getuigenissen, die zij overigens pas enkele dagen vóór de hoorzitting op ... 2014 voor het eerst via het door LOWI aan partijen opgestuurde dossier hadden ontvangen. Zij vroegen het Bestuur om meer rekening te houden met deze deskundigenrapporten.

Het Bestuur stelt in haar korte verweerschrift van ... 2013 dat het niet eens is met de bewering van Klagers, dat het bewijs dat de betwiste handelingen van ... welbewust (*deliberate*) zijn gepleegd, zeer duidelijk is. Het Bestuur erkent dat het artikel ... vele serieuze tekortkomingen en fouten kent, veroorzaakt door verwijtbare onzorgvuldigheid (*culpable carelessness*), maar dat het onvoldoende bewijs heeft gevonden om opzettelijke manipulaties van onderzoeksgegevens aan te nemen (*intentional manipulations*). Het Bestuur bestrijdt de bewering van Klagers dat de *retraction* van ... en de aanbevolen *retraction* van ... voortkwam uit *deliberately manipulated* gegevens (verweerschrift ...). Ten slotte beaamt het Bestuur dat de correspondentie van Klagers van ... 2011 over ..., die Klagers aan het LOWI hebben opgestuurd op ... 2013, niet bekend was bij het Bestuur en derhalve geen deel heeft uitgemaakt van het dossier, waarop het voorgenomen besluit van het Bestuur van ... 2013 is gebaseerd.

Belanghebbende heeft in zijn reactie aan het LOWI van ... 2014 op de antwoorden van Klagers op de ...vragenlijst, het standpunt ingenomen dat Klagers welbewust uit zijn om – mogelijk uit concurrentie-overwegingen - zijn wetenschappelijke carrière te vernietigen.

Ten aanzien van ... stelt Belanghebbende dat Klagers ... jaar gezwegen hebben over mogelijke fouten in dat artikel en dat zij in ... volledig akkoord zijn gegaan met de tekst zoals die werd ingestuurd (*submitted*). Daarnaast stelt Belanghebbende dat boek 9 van de Algemene wet Bestuursrecht (hierna ook AwB) verbiedt dat nieuwe documenten (waaronder ...) in deze fase van het proces worden meegenomen in de besluitvorming.

Ten aanzien van de fouten (*mistakes*) in ... erkent Belanghebbende dat deze fouten zijn opgetreden, maar ontstaan zijn door onzorgvuldigheid, voor het allerbelangrijkste deel veroorzaakt door grote tijdsdruk in de vervaardiging van ... en de wisselingen van plaats van de onderzoekers (... en ...) en ook in de tijd die nodig was om de resultaten te verkrijgen. Hij wijst op een artikel van Klagers onderzoeksgroep dat ... weken eerder dan ... over hetzelfde onderwerp verscheen in Hij stelt dat het artikel ... buiten de beschouwing van de CWI en van het Bestuur had dienen te blijven en niet aan de deskundigen had voorgelegd mogen worden (verweer ...). Ten aanzien van de vraag of sprake is van wetenschappelijke controversen stelt Belanghebbende dat de verschillen van opvatting tussen hem en Klagers voornamelijk voortkomen uit verschillen in methodologie ("*He is working with ... while I am working with ... connected to ...*") en dat dit significante gevolgen heeft voor de ... Belanghebbende verwijst hierbij tevens naar ... die hij eerder in de procedure in .. heeft ingebracht.

Ten aanzien van de beschuldiging van duplicering van ... voert hij aan dat slechts ... van de ... per ongeluk zijn gedupliceerd, veroorzaakt door immense tijdsdruk en concurrentie met de andere onderzoeksgroep. Hij betreurt dit, maar wijst er op dat dit in bekende tijdschriften vaker gebeurt en dan slechts leidt tot *corrigenda*. Hij vindt een corrigendum in ... voldoende.

De fouten in de presentatie van de ... wijt Belanghebbende aan onvoldoende kennis hierover bij hem zelf en bij ... auteur van Niet iedereen is op de hoogte van de regels ter zake. Bovendien ondersteunen de primaire ruwe data en latere onafhankelijk tot stand gekomen verificaties de resultaten en conclusies ten aanzien van de

Dat het centrale uitgangspunt van ... onjuist zou zijn, zoals Klagers beweren, bestrijdt Belanghebbende met verwijzing naar de expert-getuigenissen en naar de oordelen van de reviewers. Het betreft een kwestie die als

een wetenschappelijke controverse (verder) moet worden uitgezocht in de wetenschappelijke gemeenschap, maar geen bewijs oplevert voor *intentional manipulations*. Het artikel ... is door peer reviewers beoordeeld en die hebben geen opmerkingen gemaakt. De deskundigen, die de CWI hebben geadviseerd, beoordeelden deze manipulaties niet als *misconduct*.

Samenvattend betoogt Belanghebbende dat Klagers vooral vanuit persoonlijke belangen en een subjectieve, bevooroordeelde *mindset*, handelen, waarbij zij enerzijds de vertrouwelijkheid van de procedure schenden, anderzijds volledig voorbijgaan aan de oordelen van reviewers, zijn wetenschappelijke collega's, de CWI en de deskundigen die de CWI hebben geadviseerd. *"The ... expert witnesses and ... CWI have taken the decision that there is not sufficient evidence of violation of scientific integrity based on formal proofs and procedures"* (verweer, ...).

4. Overwegingen van het LOWI

Het LOWI is een adviesorgaan dat is opgericht op initiatief van het KNAW, NWO en VSNU.

4.1 Algemene opmerkingen

Het LOWI adviseert de bij het LOWI aangesloten instellingen (KNAW, NWO, VSNU en Stichting Sanquin) over door de besturen van voornoemde instellingen genomen (voorlopig) besluiten inzake schending van wetenschappelijke integriteit na een (ontvankelijke) klacht hierover bij het LOWI.

Het LOWI baseert zijn oordeel over schending van wetenschappelijke integriteit op – doch niet uitsluitend – de normen van wetenschappelijke integriteit die primair zijn af te leiden uit de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening 2004 herzien in 2012 (VSNU).

Hiernaast laat het LOWI zich ook leiden door de Notitie Wetenschappelijke Integriteit 2001 (KNAW, NWO, VSNU) en de Notitie Wetenschappelijk Onderzoek: dilemma's en verleidingen, 2005 tweede druk (KNAW) dat een uitwerking is van de Notitie Wetenschappelijke Integriteit van 2001, alsook door internationale normen vastgelegd in *Best Practices for Ensuring Scientific Integrity and Preventing Misconduct* 2007 (OECD), *The European Code of Conduct for Research Integrity* 2010 (ESF, ALLEA), *The Singapore Statement on Research Integrity* 2010 en *The Montreal Statement* 2013.

Het gaat hier niet om nieuwe maar om bekende en reeds lang voor codificatie bestaande normen van wetenschapsbeoefening waaraan werd – en wordt – afgemeten wanneer en onder welke omstandigheden sprake is van schending van wetenschappelijke integriteit. Het uitgangspunt bij de beoordeling van schending van wetenschappelijke integriteit voor het LOWI is in beginsel de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening 2004/2012 (hierna ook Gedragscode).

Schending van deze (inter)nationale normen leidt niet per definitie tot een schending van wetenschappelijke integriteit. Er kan sprake zijn van (verwijtbaar) onzorgvuldig handelen zonder dat dit resulteert in schending van wetenschappelijke integriteit.

Bij de vraag of sprake is van schending van wetenschappelijke integriteit kan het LOWI gewicht toekennen aan deskundigenoordelen. Het LOWI is echter niet gebonden aan deze oordelen. Ook niet wanneer de deskundigen zich uitspreken over schending van wetenschappelijke integriteit. Uitsluitend het LOWI is bevoegd te oordelen over klachten aangaande de procedure en de inhoud van vermoede schendingen van wetenschappelijke integriteit.

Het LOWI is niet bevoegd om te oordelen over civielrechtelijke kwesties noch wetenschappelijke controversen. Bij schending van wetenschappelijke integriteit is het derhalve van belang onderscheid te maken tussen schending van wetenschappelijke integriteit enerzijds, en bekritiseerbare of slechte wetenschap anderzijds. Bij kritiseerbare en slechte wetenschap is veelal sprake van een interpretatieverschil c.q. een verschil van mening over een wetenschappelijk oordeel. Deze dienen te worden bediscussieerd en beslecht in het daartoe geëigende forum van wetenschappelijke tijdschriften, bij voorkeur in het tijdschrift waarin het bekritiseerde artikel is verschenen. Het LOWI is noch uitgerust noch bevoegd om als arbiter op te treden in wetenschappelijke controversen.

4.2 Overwegingen van het LOWI ten aanzien van de klacht

Het LOWI ziet zich voor de taak gesteld antwoord te vinden op de volgende vier vragen:

1. Welke anomalieën worden aangetroffen in ... en waardoor zijn deze anomalieën, indien onderkend en erkend, veroorzaakt? Door niet- bedoelde fouten en slordigheden of door opzettelijke (*intentional*) of welbewuste (*deliberate*) manipulaties, die kunnen worden aangemerkt als schending van wetenschappelijke integriteit?
2. Is het geoorloofd om ..., waarin eveneens anomalieën zijn geconstateerd die hebben geleid tot terugtrekking van dit artikel (met instemming van alle auteurs), in de beoordeling van de klacht te betrekken?
3. Hoe heeft de CWI de deskundigenrapporten geïnterpreteerd? Kan uit deze deskundigen rapporten, die op verzoek van CWI zijn opgesteld, redelijkerwijs de conclusie worden getrokken, dat van opzettelijke manipulaties geen sprake is en dat slechts geconcludeerd kan worden – bij afwezigheid van doorslaggevend bewijs – dat de auteurs van ... verwijtbare onzorgvuldigheid (*culpable carelessness*) kan worden verweten, maar geen schending van wetenschappelijke integriteit, zoals deze in de Nederlandse Code Wetenschapsbeoefening wordt omschreven?
4. Is de beoordeling van alle auteurs van ... door CWI en Bestuur evenredig en adequaat geweest? Wordt terecht alle nadruk gelegd op verwijtbaar gedrag van ... en ... en niet op dat van ...?

4.2.1 Anomalieën in ...

Klagers geven in de toelichting op hun klacht bij .. van ...2013 (..... aan op welke plaatsen in ... bij hen twijfels ontstaan zijn over de juistheid van de ...; daarnaast constateren Klagers dat de premisse van het artikel niet overeenkomt met, of ondersteund wordt door, de Daaruit concluderen zij dat ... evident en “deliberately” gemanipuleerd zijn. In de antwoorden van ... 2014 op de LOWI-vragen specificeren zij hun klacht met... gevallen van beweerdelijke manipulatie (zie boven onder 3; standpunt van Klagers). De CWI ... heeft de auteurs ... en ... gevraagd om een rebuttal, die zij binnen een week gegeven hebben (...). In dit verweer stellen zij voorop dat het voornamelijk gaat om wetenschappelijke controversen en om verschillen in methodologie van onderzoek. Zij zijn het niet eens met de beweringen van Klagers en ontkennen dat sprake is van manipulaties van Ten aanzien van de ... erkennen de auteurs dat zij door onwetendheid en ondachtzaamheid (unawareness) fouten hebben gemaakt, maar dat die fout de resultaten van hun onderzoek niet ondermijnt; die resultaten zijn in overeenstemming met de oorspronkelijke, ruwe, gegevens uit

Onafhankelijk van de CWI stelt ... met onafhankelijke medewerkers en collega-hoogleraren, een rapport op over de gevonden anomalieën in zowel ... en Dit rapport wordt gestuurd aan de CWI. Op basis van deze bevindingen start ... een *retraction* proces bij ... voor het artikel Uit dit ...-onderzoek (...2013) blijkt inmiddels

dat de ruwe data van de ..., die de grondslag vormden van ..., niet meer aanwezig zijn, vanwege een in ... 2012 plaats gevonden hebbende crash van de computer van

Vervolgens legt de CWI de klacht van Klagers en hun toelichting voor aan ..., door partijen zelf aangewezen, deskundigen. Deze geven in ... 2013 hun commentaar. Na een ... *rebuttal* van ..., van ... 2013, vergezeld van onafhankelijke metingen door ... in ... (...), wordt ten tweede male aan de deskundigen gevraagd een oordeel te formuleren. Op ... 2013 erkent ... in een brief aan CWI de duplicaties van ..., zij het dat die naar zijn mening werden veroorzaakt door haast, tijdsdruk en onzorgvuldigheid.

Op basis van de ... deskundigenrapporten, de ... rebuttals en het ...-onderzoek constateert het LOWI de volgende anomalieën:

- ...: no ... between ...:
- Duplicatie van ...in ... in ...;
- Gebruik van dezelfde ... voor twee verschillende ...;
- Discrepancie tussen de beschrijving in het artikel ... en de begeleidende ...: de beweringen van het artikel vinden geen steun in ...;
- De ruwe data van de ... zijn niet meer te achterhalen; wel is geprobeerd in ... een verificatie van de oorspronkelijke metingen te verkrijgen (zie rebuttal ...).

Naast deze anomalieën stellen de deskundigen vast dat er ook sprake is van enkele, met name genoemde, wetenschappelijke controversen (... 2013).

Hoe dienen deze anomalieën gewaardeerd en gekwalificeerd te worden?

De ... deskundigen geven op deze vraag wisselende antwoorden. In hun eerste oordeel zijn ze, zoals vele wetenschapsbeoefenaren aan wie een definitief oordeel gevraagd wordt, voorzichtig in hun oordeel of de geconstateerde fouten wijzen op *deliberate manipulation*, maar als die conclusie niet voor 100% getrokken kan worden, is er in elk geval sprake van *bad scientific practice*. In het tweede oordeel spreken ... van de ... deskundigen zich uit dat er *op bepaalde onderdelen*, met name de duplicatie van de ..., sprake is van "*deliberate manipulation*" (... 2013) en van "*deliberate misrepresentation*" dat ingaat tegen de maatstaven van goede wetenschapsbeoefening en derhalve "*unacceptable*" is. De manipulatie van de ... zijn eveneens onaanvaardbaar (... 2013). Deze anomalieën worden niet weggenomen door de ... rebuttal (rebuttal ...), die de deskundigen niet overtuigend vinden. Het weglaten van ... tussen de ... kan nog als een fout gezien worden, maar het herhaald gebruik van eenzelfde ... kan dit absoluut niet ...).

In de hoorzitting van de CWI op ... 2013 met ...en ... noemt ... de manipulaties "profound" en volstrekt onacceptabel. In het informatieve gesprek dat het LOWI heeft gehad met ... op ... 2013 herhaalde hij de uitdrukking "profound manipulation"; deze manipulatie kon niet door de beugel en is volstrekt onaanvaardbaar voor goede wetenschapsbeoefening. De vraag of er sprake was van "*irresponsible research activities*" werd spontaan met ja beantwoord. Hij vond echter dat het niet aan hem, maar aan CWI en LOWI was, om hieraan een normatief oordeel te verbinden.

In het informatieve gesprek dat het LOWI op ... 2014 heeft gehad met Belanghebbende, ..., voerde die aan dat slechts ...% van alle metingen en waarnemingen, die gedaan waren ten behoeve van ..., ook van de niet gepubliceerde metingen, fout waren geweest. Hij vond dit van zichzelf slordig (*sloppy science*), maar niet wijzen op opzettelijke manipulaties (*intentional manipulation*).

Conclusie ten aanzien van de anomalieën

Op basis van de bovengenoemde schriftelijke stukken uit het dossier en in aanvulling daarop de door het LOWI gevoerde gesprekken komt het LOWI tot de conclusie, dat er op ten minste *twee onderdelen* van ... voldoende

aanwijzingen zijn dat er sprake is van welbewuste manipulaties, in strijd met onderzoeksgegevens en niet in overeenstemming met de beschrijving van het feitelijke onderzoek, zoals dat gedaan is voor Daarnaast is er niet één fout of foutje per ongeluk gemaakt, maar is een reeks van fouten te constateren, die deels zijn erkend. Het LOWI merkt hierbij op dat het niet gaat om het percentage fouten op het totaal aan ..., omdat de grens van toelaatbaar handelen al met één bewuste manipulatie kan worden overschreden. Naar de mening van het LOWI worden fouten in de ... niet gerechtvaardigd door te wijzen op onvoldoende kennis of ervaring. In het gesprek op ... 2013 gaf ... te kennen dat het gebruik om ... te scheiden met ..., algemeen bekend was in Ten slotte blijft het raadselachtig dat de ruwe gegevens van de ... zijn verdwenen, waardoor een bevestiging van de ...resultaten aan de hand van die ruwe gegevens niet meer mogelijk is gebleken. Minstens even raadselachtig is het ontbreken van een back up van deze, cruciale gegevens. Een oplossing voor dit gerezen probleem van de ontbrekende ruwe gegevens, zou – uit het oogpunt van wetenschappelijke integriteit - gevonden kunnen worden door die gegevens dan niet meer te benutten voor Deze keuze, die niet is gemaakt, zou aan de strenge eis tot controleerbaarheid van ruwe gegevens, zoals die is geformuleerd in de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening, recht hebben gedaan.

Een poging om de wetenschappelijke beweringen en bevindingen van ... te staven aan nieuwe metingen en gegevens (zie rebuttal ...) zijn om welke reden dan ook (o.a. onvoldoende kwaliteit van materialen, die besteld waren in ...) gestrand.

Het LOWI zal aan de hand van deze constatering en overwegingen onder 4.2.3 de vraag beantwoorden of de beoordeling en conclusies door de CWI in haar advies van ... 2013 aan het Bestuur redelijkerwijs in overeenstemming konden zijn met de rapporten van de deskundigen.

4.2.2 Het ... artikel

Door Belanghebbende is naar voren gebracht dat CWI en het Bestuur enerzijds gezegd zou hebben dat ... niet in de klacht opgenomen zou worden, maar dat anderzijds de CWI dit artikel wel heeft voorgelegd aan de deskundigen en hun oordeel daarover gevraagd heeft. De procedure op dit punt was, volgens Belanghebbende, volstrekt onduidelijk. Hierdoor zou Belanghebbende nadeel hebben ondervonden, vanwege het feit dat de deskundigen door de additionele beschuldigingen en het daarop volgende retraction –proces in hun oordeel beïnvloed zijn ten nadele van Belanghebbende.

Door de juridisch adviseur van Belanghebbende werd daarboven nog gesteld dat in deze klachtprocedure, die beheerst wordt door de bepalingen van de AwB (Algemene wet Bestuursrecht) het besluit van het Bestuur *ex tunc* moet worden getoetst (d.w.z. op grond van de kennis die bestond op het moment van besluitvorming, ... 2013) én uitsluitend op basis van de klacht, die zich beperkt tot ..., en niet op basis van later toegevoegde extra beschuldigingen van wetenschappelijk wangedrag of slordigheden (zoals in ...).

Het LOWI erkent dat de procedure, zoals gevoerd door ..., Bestuur en CWI, vanaf de eerste melding van de klacht op ... 2013 en de definitieve ontvangst van de klacht op ... 2013, niet geheel overzichtelijk en transparant is verlopen, met name niet voor ... auteurs, ... en Belanghebbende. Dit kan mede zijn veroorzaakt door de consternatie die na de melding door Klagers is teweeggebracht en de haastige spoed, waarmee vervolgens gehandeld werd en gehandeld móest worden. In de afzonderlijke klacht van Belanghebbende zal het LOWI zich over de procedurele ondoorzichtigheid uitspreken.

Dit neemt niet weg dat het Bestuur, na een klacht wegens ernstige schending van wetenschappelijke integriteit, de bevoegdheid heeft en onder omstandigheden zelfs de plicht heeft om nader onderzoek te (laten) verrichten naar andere wetenschappelijke onderzoekverrichtingen en andere gepubliceerde wetenschappelijke artikelen dan het artikel dat aanleiding gaf tot vermoedens van wetenschappelijk wangedrag. Onderzocht moet worden of het gaat om toevallige fouten, die één keer gemaakt worden, of dat er mogelijk sprake is van een bepaald patroon van *bad practice*, dat zich ook uitstrekt over andere artikelen, in casu Het LOWI acht het

derhalve aanvaardbaar en onder omstandigheden zelfs geboden, dat ... werd meegenomen in de beoordeling. Het LOWI zal zelf eveneens rekening houden met

Het meenemen van andere wetenschappelijke artikelen (o.a. ..., ...) dan het betwiste artikel ... in het onderzoek naar en oordeel over mogelijke schending van wetenschappelijke integriteit is – anders dan de juridisch gemachtigde van belanghebbende stelt – niet in strijd met de AwB. Een *definitief besluit* van het bestuur van een bestuursorgaan, dient door een rechter *ex tunc* beoordeeld te worden. Maar het LOWI is geen rechterlijke, of quasi-rechterlijke instantie, maar een *adviesorgaan*, dat adviezen geeft over de juistheid van een *voorgenomen besluit*, dat wil zeggen een besluit dat door het Bestuur nog kan en moet worden heroverwogen in het licht van de kennis en de omstandigheden van het moment waarop een definitief besluit wordt genomen, met in achtning van nieuwe, door partijen (Klagers en beklaagden) aangevoerde gegevens, argumenten of bewijsmiddelen. Een *ex tunc* toetsing van een *voorgenomen besluit*, dat per definitie nog herzien of heroverwogen kan worden in het licht van nieuwe bevindingen, is derhalve innerlijk tegenstrijdig.

Op grond van deze overweging neemt het LOWI in zijn advies aan het Bestuur ... mee. Dit geldt niet voor het stuk dat het Bestuur op ... 2013 naar het LOWI stuurde en dat betrekking had op een bericht van ... van ... 2013. Het Bestuur heeft niet duidelijk gemaakt waarom dit stuk relevant was voor welke van de ... klachten die het LOWI moet beoordelen, noch waarom nu pas, ... maanden na dato, dit stuk, dat Belanghebbende nimmer heeft ontvangen, wordt ingebracht. Voor zover het stuk van ... 2013, met inbegrip van het stuk van ... 2013, betrekking heeft op wetenschappelijk onderzoek, dat aan ... is verricht, constateert het LOWI dat het LOWI niet bevoegd is te oordelen over onderzoek dat niet heeft plaats gevonden aan Nederlandse Universiteiten.

Voor zover Klagers en Belanghebbende klagen over de gevolgde gang van zaken bij de *retraction* van ..., constateert het LOWI dat het eveneens niet bevoegd is over dit *retraction*-proces te oordelen, nu het initiatief ervan geheel bij de auteurs van ... heeft gelegen, en het verzoek tot *retraction* uiteindelijk wordt beoordeeld door de redactie van het tijdschrift

4.2.3 Hoe heeft de CWI de deskundigenrapporten geïnterpreteerd? Hoe kunnen de geconstateerde anomalieën worden gekwalificeerd in het licht van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening?

De klacht van Klagers heeft wezenlijk te maken met de uiteindelijke beoordeling van de geconstateerde anomalieën in termen van wetenschappelijke integriteit. Indien de anomalieën voornamelijk als toevallige en eenmalige fouten worden beoordeeld, hoeft een oordeel van verwijtbare onzorgvuldigheid niet per se te leiden tot schending van wetenschappelijke integriteit. Indien opzettelijke of welbewuste manipulatie bewezen wordt geacht, is duidelijk sprake van frauduleus handelen. Echter tussen “fout” en “fraude” ligt nog een lastig tussengebied, waar opzet (*intentionaliteit*) en voorwaardelijk opzet kunnen worden onderscheiden. Onder voorwaardelijk opzet wordt verstaan: onzorgvuldigheid, die méér is dan het maken van een enkele ongelukkige en vergeeflijke *fout*, maar structureel juist de voorwaarde heeft geschapen voor het veelvuldig maken van *fouten*, met bijbehorende verantwoordelijkheid voor die structurele situatie.

Omdat de afweging van dit tussengebied op een zeer specialistisch wetenschappelijk terrein niet zonder deskundigenadviezen kan worden gemaakt, wordt de inhoud en interpretatie van deze deskundigenadviezen uiterst belangrijk en spelen die deskundigenadviezen een cruciale rol. In feite werd dit door zowel Klagers als de vertegenwoordigers van het Bestuur ter hoorzitting nadrukkelijk onderkend: het Bestuur verdedigde de interpretatie en opvatting van de CWI, dat uit de deskundigenrapporten kon worden afgeleid dat weliswaar sprake was van serieuze fouten (*mistakes*), die aanleiding gaven tot het oordeel van verwijtbare onzorgvuldigheid, maar dat er onvoldoende bewijs kon worden gevonden van *deliberate manipulation* en dat derhalve geen sprake was van schending van wetenschappelijke integriteit, zoals omschreven in de code. Hierbij werd nog verwezen naar de bepaling in de code, die zegt dat indien men, gewezen zijnd op fouten,

meewerkt met het onderzoek naar en het herstellen van de fouten, er geen sprake is van wangedrag (*misconduct*) (zie voetnoot ... bij Advies CWI, ... 2013, blz ...).

Klagers concentreerden zich tijdens de hoorzitting vooral op de interpretatie door de CWI van de deskundigenoordelen. Naar de mening van Klagers miskende de CWI en de vertegenwoordigers van het Bestuur tijdens de hoorzitting dat de deskundigenberichten duidelijk genoeg waren en op cruciale punten spraken van *deliberate manipulation*. Dit werd onderbouwd met enkele citaten uit de deskundigenberichten. De vertegenwoordigers van het Bestuur meenden echter dat Klagers hierbij te selectief citeerden uit de deskundigenberichten en hielden zich op het standpunt dat onvoldoende bewijs valt te leveren van opzettelijke manipulatie (*intentional manipulation*). Slechts indien opzet bewezen kan worden geacht is sprake van schending van wetenschappelijke integriteit.

Het LOWI meent dat de CWI op dit cruciale punt te veel uitgaat van een digitale keuze: er is sprake hetzij van serieuze fouten, die niet met opzet, intentioneel, gemaakt worden, hetzij van opzettelijke manipulaties die dan ook meteen in de categorie fraudeleus handelen en schending van wetenschappelijk integriteit vallen. Naar het oordeel van het LOWI is er behoefte aan een genuanceerde beoordeling in dit – toegegeven lastige – tussengebied, waar welbewustheid (*deliberate*) kan worden onderscheiden van opzettelijkheid (*intentional*); kennelijk wordt door de CWI onder *intentional* bedoeld: met de opzet om fraudeleus te handelen. De term '*deliberate manipulation*' (welbewuste manipulatie) hoeft deze betekenis van 'intentie om te frauderen' niet automatisch te hebben. Immers het dubbel gebruik van eenzelfde ... voor twee verschillende ... kan, naar het oordeel van het LOWI, niet zomaar onbewust plaatsvinden. Men weet én dient te weten dat het dan gaat om dezelfde Het LOWI kan zich op dit punt vinden in de beoordeling van ... van de ... deskundigen, dat hier wel sprake moet zijn geweest van *deliberate manipulation* (welbewuste).

De subjectieve intentie om fraudeleus te handelen in wetenschappelijk onderzoek is vaak zeer moeilijk, zeker achteraf gezien, vast te stellen of te bewijzen. Maar een onderzoekpraktijk, waarbij een aantal anomalieën in samenhang wordt geconstateerd, kan zodanig onzorgvuldig en onverantwoord worden genoemd, dat de grens tussen "alleen fouten" en "schending van wetenschappelijke integriteit" wordt overschreden.

De CWI is in haar advies aan het Bestuur van ... 2013 van oordeel dat de grens van schending van wetenschappelijke integriteit *niet* wordt overschreden. Dit oordeel wordt door de CWI onderbouwd met verwijzing naar de deskundigenrapporten. Naar het oordeel van het LOWI is de motivering van dit oordeel echter zeer summier en uiterst mager. In feite wordt hoofdzakelijk een conclusie geformuleerd en wordt in het advies onvoldoende aangegeven welke fouten en welke manipulaties niet-welbewust of niet-opzettelijk (*deliberate* of *intentional*) zijn verricht. Dit in tegenstelling tot de deskundigenrapporten die juist wel bepaalde manipulaties als *deliberate* aangewezen hebben. De CWI mag van dergelijke deskundigenoordelen afwijken, maar dan zal daarvoor in het advies aan het Bestuur voldoende motivering gegeven dienen te worden. Naar het oordeel van het LOWI is dit onvoldoende het geval in het advies van ... en is er sprake van een motiveringsgebrek.

Naast de digitale keuze tussen fouten en intentionaliteit die het CWI heeft gemaakt acht het LOWI het CWI-advies op een ander punt ook te digitaal: ofwel alléén maar fouten ofwel geheel intentioneel wangedrag. Terwijl het LOWI hierboven (in paragraaf 4.2) op basis van de deskundigenrapporten en op basis van eigen informatieve gesprekken en de behandeling ter hoorzitting, tot de conclusie kwam dat er in feite sprake is van een combinatie van verschillende anomalieën, namelijk:

- slordige enkelvoudige fouten (...)
- een reeks van fouten (...)
- bad scientific practice (...)
- deliberate manipulation (i.e. duplicatie ...)
- wegraken van oorspronkelijke ruwe data, waardoor controle en verificatie niet mogelijk blijkt.

Het CWI advies gaat naar de mening van het LOWI onvoldoende in op juist deze *combinatie* van verschillende kwestieuze onderzoekspraktijken bij elkaar. Er is niet sprake van één fout of foutje, maar van een reeks van fouten, geen sprake van één bepaalde *bad scientific practice*, maar van meer dan een tegelijk. Deze combinatie geeft aanleiding voor deskundigen (...,...,...) om te spreken van onacceptabele onderzoekspraktijken. In dit licht wijst de *retraction* van ... bovendien op een *herhaald* patroon van dergelijke niet aanvaardbare onderzoekpraktijken.

Voor het oordeel van het LOWI, dat sprake is van schending van wetenschappelijke integriteit, is doorslaggevend dat tenminste tweemaal welbewuste manipulatie (*deliberate manipulation*) zeer waarschijnlijk of onweerlegbaar wordt geacht door ... deskundigen, *in combinatie* met een reeks van slordigheden en duidelijke fouten. In termen van de code gaat het derhalve, naar het oordeel van het LOWI, niet uitsluitend om verwijtbaar onzorgvuldig handelen, (artikel I. 1 ...), zoals het CWI advies stelt (*culpable carelessness*), , maar eveneens om het presenteren van niet-betrouwbare onderzoeksgegevens (artikel II, beginsel) en niet-controleerbaarheid van onderzoeksgegevens (Artikel III. 1 t/m III. 4).

Conclusie

Om bovengenoemde redenen komt het LOWI tot het oordeel dat er in het artikel ... sprake is van overschrijding van de norm van zorgvuldig, betrouwbaar en controleerbaar wetenschappelijk onderzoek en derhalve van schending van wetenschappelijke integriteit.

Het LOWI oordeelt de klacht van Klagers gegrond en adviseert het Bestuur het voorgenomen besluit te heroverwegen in het licht van de combinatie van welbewuste manipulaties, slordigheden, reeks van fouten en een herhaald *bad scientific practice* in een ander wetenschappelijk artikel.

Indien het Bestuur in zijn definitieve besluit wil vasthouden aan het oordeel zoals gegeven in het voorgenomen besluit, zal de motivering van het definitieve besluit in elk geval uitvoeriger en overtuigender dienen te zijn dan thans in het CWI advies is geformuleerd.

In de volgende paragraaf zal het LOWI oordelen over de vraag of alle auteurs van ... voor deze schending van wetenschappelijke integriteit gelijkelijk verantwoordelijk kunnen worden gesteld.

4.2.4 De (mede)verantwoordelijkheid van de auteurs van ...

Klagers richten hun klacht tegen de auteurs van ..., maar richten hun verwijten bijna uitsluitend aan het adres van de ... auteur, Dit leidt tot de vraag of de verantwoordelijkheid voor de anomalieën in ... uitsluitend aan ... auteur of ook aan de andere auteurs kunnen worden toegekend. Het voorgenomen besluit maakt inderdaad onderscheid in de rol en verantwoordelijkheid van de... auteurs, doordat aan alle ... auteurs op de persoon toegespitste oordelen zijn toegezonden. Hoewel Klagers in deze procedure geen specifieke klacht hebben ingediend jegens afzonderlijke auteurs, zal het LOWI de vraag naar de afzonderlijke verantwoordelijkheid niettemin behandelen. In de klachtprocedures van ... en ... tegen het voorgenomen besluit is de (mede)verantwoordelijkheid van de auteurs eveneens aan de orde gesteld. Het LOWI verwijst derhalve ook naar zijn adviezen in deze klachtprocedures.

In het CWI-advies van ... 2013 en in het voorgenomen besluit van het Bestuur van ... 2013 wordt onderscheid gemaakt tussen de ... auteurs van Het LOWI volgt CWI en het Bestuur in het buiten beoordeling laten van de ... auteur ..., wegens de zeer marginale rol die hij gespeeld heeft in de totstandkoming van het artikel. Het LOWI volgt de CWI en het Bestuur eveneens waar het gaat om de centrale rol die ..., ... auteur, tevens Belanghebbende, heeft gehad in het ontwerp en de uitvoering van het onderzoek, dat ten grondslag heeft gelegen aan ..., als mede aan de totstandkoming van ... en de bijbehorende ... en ... van dit artikel.

Belanghebbende was van de ... auteurs dé expert op het gebied van ... en hij heeft als enige gewerkt aan het maken van de ... in Deze worden betwist, zodat de verantwoordelijkheid in elk geval bij Belanghebbende kan worden gelegd.

Moeilijker wordt, naar het oordeel van het LOWI, de toedeling van verantwoordelijkheid van de auteur ... en In het CWI advies en in het voorgenomen besluit wordt de verantwoordelijkheid van ... op dezelfde wijze beoordeeld als die van ..., terwijl ... geen verantwoordelijkheid wordt toegekend voor de inhoud van ... noch voor zijn aandeel in het gehele onderzoek, dat geleid heeft tot Het CWI-advies vermeldt het feit dat ..., na de melding door Klagers van het vermoeden van *scientific misconduct*, naast de door Klagers aangewezen anomalieën en betwiste ..., zelf nog een nieuwe anomalie in ... heeft aangewezen. Dit acht het LOWI niet relevant in de beoordeling van de mate, waarin ... verantwoordelijk wordt geacht voor de fouten, slordigheden en manipulaties in Immers een nieuw ontdekte fout maakt eventuele verantwoordelijkheid voor oude en andere fouten niet ongedaan, alsof de twee fouten – oud en nieuw – tegen elkaar kunnen worden weggestreept.

Anders ligt dit bij het argument in het CWI-advies dat ... als er op mocht vertrouwen dat de door de medeauteurs aangedragen onderzoeksgegevens en ... juist waren en op correcte wijze de daaraan ten grondslag liggende ruwe ...gegevens weerspiegelden. ... is gedurende ... jaar, van begin van het onderzoek tot de indiening van ..., bij het onderzoek betrokken geweest. Hij heeft in alle fasen van ... meegeschreven aan de tekst. Als ervaren en verantwoordelijk ... zou hij derhalve hebben moeten letten op slordigheden in het onderzoek en op fouten in de presentatie en eventuele discrepanties tussen tekst en afbeeldingen. Echter zoals het CWI advies terecht stelt “komen de fouten die gemaakt zijn met de data niet direct tot uitdrukking in de Alleen als de ... *met een wantrouwend oog* worden bekeken vallen ze op”(cursivering LOWI).

Een onderzoeksleider hoeft niet voortdurend met een wantrouwend oog naar de onderzoeksresultaten van medewerkers te kijken. Hij mag vertrouwen op een correcte weergave van gegevens en met name dat er geen onverantwoorde manipulaties van gegevens of afbeeldingen plaats vinden. Indien er louter sprake zou zijn geweest van “enkele fouten, die door haast en per ongeluk geschiedden” zou het tot de verantwoordelijkheid van een goede onderzoeksleider behoren dat hij de vaak jongere medewerkers behoedt voor dergelijke fouten. Indien *wantrouwen* nodig is om anomalieën te ontdekken, dan is er méér aan de hand dan simpelweg het maken van ‘fouten’. Dan kán de onderzoeksleider worden bedrogen door zijn medewerkers en dan is de verantwoordelijkheid van de onderzoeksleider voor de anomalieën evenredig minder: indien hij niets afwist van eventuele manipulaties dan is hij daar niet voor verantwoordelijk. Naarmate er meer sprake is van *deliberate manipulations* – waarvan hij geen weet kon hebben - is de onderzoeksleider minder verantwoordelijk, naarmate er uitsluitend sprake is van onzorgvuldigheid en het maken van fouten – waartegen hij op grond van ervaring dient te waken - is hij evenredig meer verantwoordelijk.

Nu het LOWI van oordeel is dat sprake is van meer dan alleen serieuze fouten in ..., kan het LOWI het oordeel van CWI en Bestuur over de verantwoordelijkheid van ... bevestigen, zij het op een andere grond dat in het CWI –advies wordt gegeven. ... mocht er op vertrouwen dat er geen onverantwoorde manipulaties plaats vonden en dat op verantwoorde wijze met ...gegevens werd omgegaan. Nu dit, naar het oordeel van het LOWI, op enkele onderdelen van ... niet het geval blijkt te zijn, kan ... niet verantwoordelijk worden gesteld voor die betwiste anomalieën in

Dit oordeel heeft echter gevolgen voor de beoordeling van het aandeel van ...: ...met de minste ervaring op het betreffende onderzoeksterrein. Indien ... er op mag vertrouwen dat er op verantwoorde wijze met ... gegevens wordt omgegaan, mogen mede-onderzoek(st)ers en co-auteurs eveneens van dit zelfde vertrouwen uitgaan. In de procedure is vast komen te staan dat ... niet heeft bijgedragen aan de totstandkoming van de ... in Dat was uitsluitend het werk van ..., die daartoe op dit gebied ook de uitsluitende kennis bezat. ... leverde haar ...gegevens aan ... aan en mocht er op vertrouwen dat er vervolgens gemaakte geen manipulaties zouden

plaats vinden. Zij draagt en erkent wel medeverantwoordelijkheid voor de weergave van de ... in ..., waarin werd nagelaten door middel van ... aan te geven dat het om ... gaat. Zij beroept zich hier op onervarenheid.

Indien ..., naar het oordeel van CWI, Bestuur en LOWI, mocht vertrouwen op verantwoord omgaan met ...gegevens, dan ziet het LOWI niet in, waarom dat niet zou gelden voor ..., die evenmin als ... aan de totstandkoming van de betwiste ... in ... heeft meegewerkt.

5 Oordeel van het LOWI

5.1

Het LOWI is op grond van bovenstaande overwegingen, zoals weergegeven in paragraaf 4.2 van oordeel dat de klacht van Klagers gegrond is, in de zin dat op enkele specifieke onderdelen sprake is van *deliberate manipulation* van In combinatie met andere onverantwoorde onderzoekspraktijken en geconstateerde herhaaldelijke fouten, leidt dit tot de kwalificatie, anders dan in het CWI advies en in het voorgenomen besluit, dat sprake is van schending van de Nederlandse Code Wetenschapsbeoefening 2012, met name wat betreft de eisen van zorgvuldigheid (art.I.1 van de Code), van betrouwbaarheid (art. II. 1) en van controleerbaarheid (art. III, 1 t/m 4), in het bijzonder door Belanghebbende,

5.2

Wat betreft de interpretatie van de deskundigenadviezen is het LOWI van oordeel, dat in het CWI-advies sprake is van een motiveringsgebrek van het CWI- oordeel dat inhoudt dat aan de hand van deze deskundigenadviezen onvoldoende bewezen kan worden dat manipulaties van bepaalde, nader genoemde, afbeeldingen opzettelijk hebben plaatsgevonden.

5.3

Ten aanzien van de medeverantwoordelijkheid van ... en ... voor de geconstateerde anomalieën, bepaalde, nader genoemde *deliberate manipulations*, en onverantwoorde onderzoekspraktijken, is het LOWI van oordeel dat beiden er gelijkelijk op mochten vertrouwen dat de door de auteurs vervaardigde ... en ... op correcte wijze waren vervaardigd en op juiste wijze de aan de ... ten grondslag liggende ...gegevens weergaven. Indien ... voor de anomalieën niet verantwoordelijk kan worden gesteld, geldt dit even zeer voor de ... auteur,

6 Advies van het LOWI

6.1

Het LOWI geeft het Bestuur in welwillende overweging om het voorgenomen besluit te heroverwegen, in die zin dat de klacht van Klagers gegrond wordt verklaard en dat het aandeel van de ... auteur, ..., in ... moet worden beoordeeld als in strijd met de eis van zorgvuldigheid, betrouwbaarheid en controleerbaarheid, zoals omschreven in de Nederlandse Code Wetenschapsbeoefening 2012. De combinatie van de overtreding van deze drie eisen leidt tot schending van wetenschappelijke integriteit.

6.2

Indien het Bestuur vasthoudt aan de inhoud van het voorgenomen besluit, dient het Bestuur, naar het oordeel van het LOWI, uitvoeriger, overtuigender en met specifieke verwijzing naar de betwiste fouten en

anomalieën, te motiveren waarom deze anomalieën niet leiden tot het oordeel van schending van wetenschappelijke integriteit.

6.3

Het LOWI adviseert het bestuur zijn oordeel over de verantwoordelijkheid van de ... auteur van ..., ..., te heroverwegen, mede in het licht van het oordeel van CWI en Bestuur, dat ... niet verantwoordelijk kan worden gesteld voor de betwiste anomalieën vanwege het feit dat hij er op mocht vertrouwen dat de ...gegevens en de gemaakte ... op correcte wijze tot stand waren gekomen. Nu vaststaat dat ... geen aandeel heeft gehad in de vervaardiging van de met name betwiste ... in ..., geldt ook voor haar dat zij van eenzelfde vertrouwen in haar mede-onderzoeker en auteur mocht uitgaan.

6.4

Het LOWI adviseert het Bestuur aan te dringen op *retraction* van ..., maar is zich bewust dat het feitelijke proces van *retraction* dient te geschieden door de auteurs zelf en de uiteindelijke beslissing door de redactie van ... wordt genomen.

Nu ... van de ... auteurs van ... niet meer in dienst zijn van... of van ...kunnen tegen hen geen maatregelen door het Bestuur worden genomen, anders dan een spoedige bekendmaking van het definitieve besluit.

Namens het LOWI

Dr. mr. C.J.M. Schuyt, voorzitter

Mr. dr. E.G. van Arkel, secretaris